Maelezo juu ya dawa

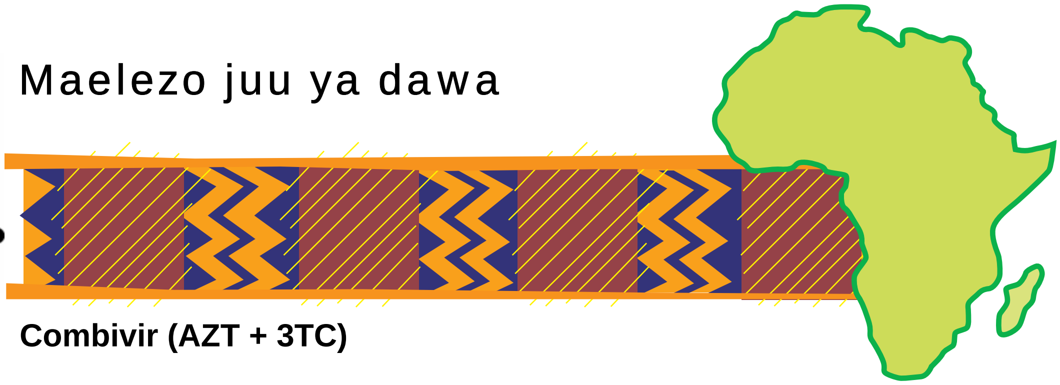

Combivir (AZT + 3TC)

Kwa Nini Nimepewa Combivir Kama Dawa Yangu?

- Combivir ni mchanganyiko wa dawa mbili za kuzuia au kupunguza uwezo wa vijidudu/vijimea vya kundi la retroviradae (Retrovirus), ambazo hujulikana kama lamivudine (3TC, Epivir) na zidovudine (AZT, Retrovir).
- Combivir hupigana na kuzuia protein inayoitwa "reverse transcriptase." Kutokana na kazi hii, dawa hii huwekwa kwenye kundi la dawa zinazoitwa Reverse Transcriptase Inhibitors (RTIs). Vijidudu vya maambukizi ya ukimwi huhitaji protini hii ili kuzaliana, kwa hiyo kwa kuwa dawa hii huzuia protini hii inasaidia kupunguza nguvu za ugonjwa wa maambukizi ya vijidudu vya ukimwi.
- Matumizi ya dawa hii huweza kupunguza wingi wa vijidudu vya maambukizi mwilini mwako. Pia husaidia kupunguza uwezekano wa kupatwa na magonjwa yanayoendana na ukimwi, na kukuwezesha kuwa na afya njema kwa muda mrefu au kukurudishia afya yako kabisa. Vilevile dawa hii husaidia kupunguza uharibifu wa mfumo wako wa kupigana na magonjwa.

Nitatumiaje Dawa Hii?

- Kila kidonge cha Combivir huwa na miligramu 300 za AZT na miligramu 150 za 3TC. Kiwango cha kawaida cha matumizi ya dawa hii ni kidonge kimoja mara mbili kwa siku. Combivir huweza kutumiwa kabla au baada ya chakula.

Canadian AIDS Treatment Information Exchange
Réseau canadien d'info-traitements sida

www.catie.ca

Africans in Partnership Against AIDS (APAA)

www.apaa.ca

Maamuzi juu ya matibabu ya aina mbalimbali yanahitajika kufanywa kwa kushauriana na mtaalamu aliyehitimu kwenye mambo ya afya na mwenye ujuzi juu ya magonjwa yanayoendana na maambukizi ya vijidudu vya ukimwi na matibabu atakayoamuliwa kutumiwa.

- Combivir inahitaji kuhifadhiwa kwenye joto la kawaida na mahali pakavu. Jaribu kuhifadhi dawa hii jinsi ilivyokuja ikiwa imewekwa kwenye kikopo chake. Usiweke dawa hii bafuni au jikoni, kwani unyevunyevu huiharibu dawa hii.
- Hifadhi dawa hii mbali na watoto.

Nifanye Nini Nikisahau Kunywa Vidonge Vyangu?

- Meza dawa zako ulizosahau mapema iwezekanavyo. Ikiwa ni karibu na saa mbili kabla ya muda wa kumeza dawa nyingine, endelea na ratiba yako ya kawaida. Usimeze dawa zako mara mbili ya kiwango utakiwacho ili kulipizia ile uliyosahau.
- Tafiti za kisanyansi zilizofanyika karibuni zimegundua kuwa ili dawa za kupigana na maambukizi ya vijidudu vya ukimwi ziweze kufanya kazi vizuri, dawa zote hazina budi kutumiwa mara kwa mara na kwa mfululuzo ilivyoelekezwa. Kuacha au kuruka kumeza dawa zako kunasababisha kupungua kwa nguvu za dawa hizi na kuvifanya vijidudu vya maambukizi kubadilika na kuwa sugu kwa dawa.

Madhara Yaletwayo Na Matumizi Ya Combivir Ni Yepi?

- Madhara ya kawaida ya matumizi ya Combivir ni kama:
  - Maumivu ya kichwa
  - Kuvurugika kwa tumboni.
  - Kuhara
  - Homa
  - Kuchoka kwa kila mara
  - Kubadilika kwa rangi za kucha.

  Kama madhara haya yatatokea kukusumbuwa na kukukosesha raha, ongea na daktari wako au mfamasia juu ya dalili zako
- Usiache kutumia dawa zako au kubadilisha viwango vya matumizi ya dawa zako kabla ya kuongea na daktaru wako au mfamasia. Wao wanaweza kukushauri

jinsi gani ya kuweza kuishi na madhara yanayokupata bila kusitisha matumizi ya dawa hii

- Ni mara chache Combivir inaweza sababisha kupunguwa kwa chembechembe nyeupe za damu mwili mwako (ambako kunaweza ongeza hatari za kushambuliwa na vijidudu au vijimea vya magonjwa), na/au kupunguwa kwa chembechembe nyekundu za damu mwilini mwako (ambako huweza kukufanya ujisikie mchovu na kupumuwa kwa shida).

Je, Naweza Kumia Combivir Pamoja Na Dawa Nyingine?

- Combivir inaweza kuleta madhara kadhaa ikitumiwa pamoja na dawa nyingine. Ni muhimu kumweleza daktari wako au mfamasia wako juu ya dawa nyingine zote ulizoandikiwa na unazotumia, (ikiwa ni pamoja na vitamini na dawa za mitishamba).

Je Naweza Kutumia Combivir Na Pombe Au Dawa Za Mitaani?

- Kwa kawaida, unashauriwa kupunguza matumizi ya pombe kwa viwango vya juu na madawa ya mitaani unapoanza kutumia dawa za kupigana na maambukizi ya vijidudu vya ukimwi. Pombe inaweza kuchanganyika na dawa zako na kukuletea madhara zaidi. Usiache kutumia dawa zako kama ulivyoelekezwa kwa kuwa ungependelea kutumia pombe.

Je, Naweza Kutumia Combivir Ni Mjamzito au Nanyonyesha?

- Kama u-mjamzito na ungependa kutumia Combivir, tafadhali pata ushauri kutoka kwa daktari wako au mfamasia kabla ya kuanza itumia.
- Kwa kuwa vijidudu vya maambukizi ya ukimwi huweza kuambukizwa kwa kunyonyesha, wanawake wenye mambukizi ya vijidudu vya ukimwi hawashauriwi kunyonyesha.

Ni Mambo Gani Natakiwa Kujuwa Ili Kujiadhari Wakati Natumia Combivir?

- Timiza mihadi yako ya kuonana na daktari wako kwa ajili wa vipimo vya damu kuweza juwa kama ini na figo zako zinafanya kazi kama kawaida.
- Hakikisha una dawa za kutosha kuendelea na dawa hii kama itakiwavyo.
- Combivir haiui vijidudu vya maambukizi ya ukimwi au kutibu ukimwi. Pia haizui kusambaa au kuambukiza kwa vijidudu vya maambukizi ya ukimwi, hivyo tafadhali jaribu kuwa mwangalifu na kutumia kinga zihitajikazo unapotaka kukutana kimwili na mtu mwingine (tumia kondom) au kama unatumia madwa ya kulevya (tumia mabomba na sindano mpya na safi).

Shirika la kubadilishana maelezo juu matibabu ya ukimwi Kanada (The Canadian AIDS Treatment Information Exchange – CATIE) na Shirikisho la waafrika katika kupigana na ukimwi (Africans in Partnership Against AIDS - APAA) kwa nia nzuri kabisa wanatoa maelezo kwa watu wanaoishi na maambukizi ya vijidudu vya ukimwi/Ukimwi ambao wangependa kutawala afya zao wenyewe kwa kushirikiana na wataalamu wa afya wanaowapatia matibabu. Hata hivyo, maelezo haya yanayochapishwa au kutolewa na CATIE au APAA hayawezi kuchukuliwa kama ushauri wa kiafya. Hatushauri au kusisitiza juu ya tiba moja juu ya nyingine. Hivyo tunawashauri watumiaji ya maelezo yetu kupitia maelezo ya matibabu mengine yanayotolewa na vyanzo mbalimbali kwa upeo mkubwa iwezekanavyo. Tunawashauri watumiaji wa maelezo haya na kusisitiza kuwa ni muhimu kushauriana na wataalamu ya afya na tiba waliohitimu mafunzo yao kabla ya kuamua, kutumia au kuanza jambo lolote juu ya matibabu.

Vile vile, hatuthibitishi au kudhamini ukweli au ufarisi na ujuzi wa maelezo yanayochapishwa au kupatikana kutoka CATIE au APAA. Watumiaji wanaotumia au kutegemea maelezo haya wanafanya hivyo kwa kuthubutu wenyewe na matokeo yake yakiwa mabaya yatakuwa juu yao. Si CATIE wala APAA, au Wizara ya Afya Kanada, au wafanyakazi wao, wakurugenzi, maafisa au watu wanaojitolea wataweza kuhusishwa na uharibifu wa aina yeyote unaoweza kutokea kwa kutumia vizuri au vibaya maelezo haya. Mawazo na maelezo yaliyotolewa hapa au kwenye nakala yeyote au ilani/tangazo lolote

Copyright: This Fact Sheet is made available through a collaboration between Africans in Partnership Against AIDS (APAA), Asian Community AIDS Services (ACAS) and the Canadian AIDS Treatment Information Exchange (CATIE). Original content developed by ACAS, 2001. Translation into Swahili and Hausa by APAA, 2004.

This information is also available in Chinese, Tagalog and Vietnamese

www.acas.org

Funding has been provided by Health Canada, under the Canadian Strategy on HIV/AIDS

Supported by an unrestricted educational grant from GlaxoSmithKline in partnership with Shire BioChem